

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.247/2017/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2017. július 14.

Az ügy tárgya: adócsalás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): IV. rendű

Első fok: Kecskeméti Törvényszék, 2.B.401/2011/418., ítélet, tárgyalás,
2014. október 22.

Másodfok: Szegedi Ítélőtábla, Bf.I.607/2015/60., ítélet, nyilvános ülés,
2016. április 20.

Az indítvány előterjesztője: a IV. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a IV. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben IV. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kecskeméti Törvényszék 2.B.401/2011/418. számú, illetve a Szegedi Ítélőtábla Bf.I.607/2015/60. számú ítéletét IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A IV. rendű terheltet a Kecskeméti Törvényszék a 2014. október 22. napján kihirdetett 2.B.401/2011/418. számú ítéletével 2 rendbeli bünszervezetben, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (4) bekezdés], 9 rendbeli bünszervezetben, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés], 2 rendbeli bünszervezetben elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés], 2 rendbeli bünszervezetben elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], 18 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (2) bekezdés], 11 rendbeli adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (2) bekezdés], 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás vétsége [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés], 4 rendbeli adócsalás vétsége [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés], 5

rendbeli csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont], 1 rendbeli csalás vétsége [1978. évi IV. törvény 318. § (1) és (2) bekezdés], 31 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §) és 20 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §) miatt, valamennyi esetben, mint bűnsegédet, halmazati büntetésül 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

- [2] A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2016. április 20. napján meghozott Bf.I.607/2015/60. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a IV. rendű terhelttel szemben megállapított 9 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettét 8 rendbelinek, 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét 5 rendbelinek, 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettéből 1 rendbelit kísérletnek, 11 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét 15 rendbelinek, 2 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett adócsalás vétségét 3 rendbelinek, 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettét 1 rendbelinek, 31 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét 41 rendbelinek és 20 rendbeli bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét 9 rendbelinek minősítette, míg 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás vétsége [1978. évi IV. törvény 318. § (1) és (2) bekezdés I. fordulat] miatt a bűnösség megállapítását mellőzte. A IV. rendű terhelt bűncselekményeinek megnevezéséből a bűnszervezetben elkövetettkénti megjelölést mellőzte, egyben a büntetést, mint bűnszervezetben elkövetővel szemben tekintette kiszabottnak. A IV. rendű terheltet továbbá 4 év könyvelő foglalkozástól eltiltásra is ítélte. Egyebekben az elsőfokú ítéletet IV. rendű terhelttel szemben helybenhagyta.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a IV. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Ebben sérelmezte azt, hogy annak ellenére zárták ki a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből, hogy a másodfokú bíróság mellőzte a bűncselekmények megnevezéséből a bűnszervezetben elkövetést. A különös visszaesői minőség pedig tévesen került megjelölésre vele szemben, mivel nem volt büntetve, nem visszaeső. Hivatkozott továbbá arra, hogy az ítélet indokolásában őt figyelmen kívül hagyták, a feltételes kedvezményből történő kizárása pedig indokolatlanul hosszú időre fosztja meg őt a családjától. Mindezekre tekintettel a törvény által biztosított kedvezmény megadását kérte.
- [4] A Legfőbb Ügyészség BF.1397/2016/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak tartotta.
- [5] Kifejtette, hogy a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezések felülvizsgálati eljárásban nem vitathatók, ugyanakkor a bűnszervezetben történő elkövetés tényét az ítéltábla megállapította, csupán a bűncselekmény megnevezésében mellőzte az arra történő utalást. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből a bíróság törvényesen zárta ki a IV. rendű terheltet.
- [6] Emellett a IV. rendű terhelt a személyi részben, illetve a bűnösségi körülmények számbavételekor helyesen, büntetlen előéletűként szerepelt, míg a IV. rendű terhelt által kifogásolt mondat félreérthető, de a nyelvtani értelmezés szerint ott sem azt rögzítette a másodfokú bíróság, hogy a IV. rendű terhelt különös visszaeső. Az első- és a másodfokú ítélet indokolásából a bíróság bizonyítékokat értékelő és mérlegelő tevékenysége nyomon követhető volt, így az is egyértelmű, hogy a bíróság milyen bizonyítékok alapján állapította meg a tényállást, ekként az indítvány azon hivatkozása, mely szerint a IV. rendű terheltet az ítélet indokolásában figyelmen kívül hagyták, alaptalan.
- [7] Végül a büntetés kiszabása körében az eljáró bíróságok valamennyi bűnösségi körülmény figyelembevételével a törvényes büntetési tételkereten belül szabtak ki büntetést a IV. rendű terhelttel szemben, amely törvényes minősítés mellett felülvizsgálati indítványban nem támadható.

- [8] Fentiekre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a Be. 426. §-a alapján, a Be. 424. § (1) bekezdés I. fordulata szerint tanácsülésen a megtámadott határozatokat - a IV. rendű terhelt tekintetében - hatályában tartsa fenn.

III.

- [9] A Kúria a Be. 424. § (1) bekezdés I. fordulata alapján tanácsülés tartott.
- [10] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat.
- [12] A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdése alapján a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, mely tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye a Be. 419. § (1) bekezdése és a Be. 388. § (2) bekezdése értelmében.
- [13] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pont II. fordulata szerint felülvizsgálati ok, ha a bíróság jogerős ítéletében a büntetőjog más szabályainak megsértése folytán törvénysértő büntetést szabott ki.
- [14] A bünszervezetben elkövetés megállapítását sérelmező terhelti kifogás a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt felülvizsgálati okra vonatkozó, azonban a IV. rendű terhelt ehhez kapcsolódóan elsősorban nem a büntetéskiszabást, hanem a feltételes szabadságra bocsátásból történő kizárását vitatta.
- [15] Ennek kapcsán megjegyzi a Kúria, hogy a másodfokú bíróság csupán a bűncselekmény megnevezéséből mellőzte a bünszervezetben elkövetésre utalást és rendelte azt a megfelelő, büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéshez, magát a bünszervezetben történt elkövetés tényét, ahogyan azt az elsőfokú bíróság megállapította a másodfokú bíróság helybenhagyta. Erről a másodfokú bíróság ítéletének indokolásában (32-34. oldal) egyértelműen számot adott.
- [16] A bünszervezet megállapításának törvényi feltételeit egyebekben az irányadó tényállás tartalmazta, annak megállapítása, s ehhez mérten a büntetéskiszabás szintén törvényes, így az indítvány e körben alaptalan.
- [17] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.
- [18] A büntetés (illetve az intézkedés) törvényessége esetében arról van szó, hogy
- egyrészt a helyes minősítéshez tartozó büntetés (intézkedés) képezi a büntetéskiszabás alapját, így amennyiben törvénysértő a minősítés, akkor mindig vizsgálendő, hogy helyes minősítés mellett mennyiben helytálló a kiszabott büntetés;
 - másrészt a büntetés (intézkedés) a büntetőjog más szabálya alapján, önmagában (minősítéstől függetlenül is) törvénysértő, ha sért valamely rá vonatkozó büntető anyagi jogi rendelkezést; ekként ha a kiszabott büntetés neve, mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik.
- [19] Következésképpen - ellentétben a felülvizsgálati indítványban célzottakkal - határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés nem képezi a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálat tárgyát. A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja kapcsán ugyanis a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés nem tekintendő a büntetés, avagy az intézkedés fogalma alá tartozónak.
- [20] Mindemellett az eljáró bíróságok a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből a IV. rendű terheltet az 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés d) pontja alapján törvényesen zárták ki.
- [21] A IV. rendű terhelt ugyancsak tévesen értelmezte a másodfokú bíróság határozatát, amikor azt kifogásolta, hogy különös visszaesőnek jelölte meg a büntetés kiszabásakor.
- [22] A hivatkozott rendelkezés ténylegesen az I. rendű terheltet jelölte meg különös visszaesőnek, míg a

IV. rendű terhelt - és ezen rendelkezésben szereplő további terhelték esetében - semmilyen visszaesői minőséget nem állapított meg, ellenben a büntetést valamennyiük esetében, mint bünszervezetben elkövetőkkel szemben szabta ki. Egyebekben az első- és másodfokú ítélet is helyesen tartalmazta, hogy a IV. rendű terhelt büntetlen előéletű volt.

- [23] Megjegyzi a Kúria, hogy a visszaesésre vonatkozó megállapítás vagy annak hiánya önmagában felülvizsgálati okot szintén nem képez.
- [24] Az indítvány sérelmezte az indokolási kötelezettség megsértését [Be. 373. § (1) bekezdés III. pont a) alpont].
- [25] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint az indokolási kötelezettség megsértése miatt felülvizsgálatnak van helye. A bíróság az indokolásában köteles számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni. Amennyiben a megtámadott határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, akkor nyilvánvalóan megghiúsul az érdemi felülbírálat lehetősége és ez eredményezi feltétlenül a hatályon kívül helyezést.
- [26] Jelen ügyben azonban ilyen eljárási szabálysértés nem történt. Az eljárt bíróságok a vád kereteihez igazodva, a bizonyítás eredményeként állapították meg a tényállást, a bizonyítékokat számba vették, egyenként és összességében értékelték az alkalmazott anyagi és eljárásjogi szabályhoz vezető következtetéseket, álláspontjukat rögzítették. Így - szemben az indítványban foglaltakkal - eleget tettek az indokolási kötelezettségüknek, a felülvizsgálati indítvány e tekintetben nyilvánvalóan alaptalan.
- [27] A felülvizsgálati indítvány hivatkozott továbbá a IV. rendű terhelt családos állapotára, két kiskorú gyermekére, mindezt azonban az eljárt bíróságok már értékelték a büntetés kiszabása körében. Egyebekben pedig a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy a konkrét ügyben, az adott terhelt esetében mit tekint enyhítő vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli. Ekként anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát a bünteteskiszabási tényezők értékelése sem képezheti, így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljárt bíróság miként vette figyelembe a büntetés kiszabására vonatkozó törvényi rendelkezéseket. E körben a felülvizsgálat kizárt.
- [28] Következésképpen a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [29] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [30] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2017. július 14.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bíróági ügyintéző